

[Krag.]

saadan Ekspropriation? Det staar nemlig ikke i Lovforslaget. Kan han det, hvis Planen er paabudt af Ministeren mod Kommunalbestyrelsens Ønske? Det er et Spørgsmaal, som vi ogsaa maa tage op til Overvejelse.

Med Hensyn til Ekspropriation vil jeg gerne gøre opmærksom paa, at her kommer ogsaa i høj Grad den danske Realkredits Interesser i Betragtning. Kredit- og Hypotekforeninger kan have meget omfattende økonomiske Interesser i saadanne Arealers Udnyttelse, i den Brug, der gøres af Bygningerne o. s. v., en Interesse, som maaske fuldstændig tilintetgøres gennem de Foranstaltninger, som Byplanen paalægger Ejerne af Grunde og Bygninger at iværksætte. Jeg ser nok, at Ejendomsbesidderen har en udstrakt Ret til Erstatning, men jeg synes, at man maa have Sikkerhed for, at denne Erstatning kommer de Institutioner til gode, som har det pantsikrede Tilgodehavende i de paagældende Ejendomme, for saa vidt da Byplansforanstaltningerne resulterer i Tab for dem.

Jeg skal lige straks slutte — jeg ser nu det røde og det grønne Lys, her har vi jo begge Farver paa een Gang, men det virker maaske saa meget stærkere standende. Jeg skal derfor afstaa fra at gøre Bemærkninger om forskellige andre Punkter, Fremgangsmaade ved Fastsættelse af Erstatning, Afgørelse af Tvistigheder o. s. v.; jeg vilde gerne have gjort en Bemærkning derom, men det kan særdeles vel opsættes til Udvalgsbehandlingen og senere Behandling her i Tinget.

Jeg vil da ud fra min Forstaaelse af den Betydning, som Byplanens Udarbejdelse og Gennemførelse i mange Tilfælde kan have, henstille, at Forslaget henvises til velvillig Overvejelse i et Udvalg, men saa haaber jeg ogsaa, at den højtærede Minister vil vise sig forstaaende og imødekomende over for Ønsket om en vis Hensyntagen til Opretholdelsen af Kommunernes Indflydelse paa disse Forhold, saaledes at f. Eks., hvor Strid opstaar mellem Ministeren og Kommunalbestyrelsen med Hensyn til Betimegheden af Byplanen, Tidspunktet for dens Udarbejdelse, dens Omfang o. s. v., Kommunalbestyrelsen kan indanke Sagen for et Nævn eller et Udvalg af sagkyndig Art, og at dette Udvalgs Afgørelse i Striden saa bliver Grundlaget for, hvad den højtærede Minister derefter kan paabyde Kommunen. Et saa dybtgaaende Indgreb i det kommunale Selvstyre, som her er krævet,

bør vi ikke foretage, medmindre det fra alle Sider erkendes at være tvingende fornødent.

Boeck-Hansen: At en bedre Ordning paa dette Omraade er ønskelig, det kan man ikke være i Tvivl om, saa meget der er forsyndet over for Byplanlægning i dette Land. Det er saamænd ikke alene private, men i ikke ringe Grad ogsaa Kommunerne, der har disponeret forkert over deres Arealer med Hensyn til Byplanlægning. Man behøver bare at gaa ud og se paa Østifternes Kreditforenings Hus, der ligger halvt ude paa Gaden, eller se paa Paladsteatrets Stræbepiller, der spærrer Fortovet, eller man kan nu om Stunder gaa ud og se paa Kino-Palæet, der gør den Udvidelse af Gammel Kongevej, som finder Sted, mindre værdifuld, end den ellers vilde have været. Men det er ikke alene her i København, men ogsaa i mangfoldige Købstæder og mindre Byer, at der syndes stærkt mod en fornuftig Byplan. Ikke mindst dér, hvor Statsbanerne anbringer deres hensynsløse Kruseduller, kan man nok være lidt bekymret, og derfor kan jeg godt forstaa, at den højtærede Indenrigsminister gerne vil have en ordentlig Lov gennemført.

Det var vel ogsaa det, der i sin Tid foranledigede det ærede Medlem Hr. Hauge til at fremsætte et Lovforslag, og dette blev vel modtaget baade i Landstinget og ogsaa, nogenlunde da, her i Folketinget. Men Glæden varede desværre ikke saa længe, for jeg giver den højtærede Minister ganske Ret i Bemærkningen om, at Loven ikke virkede. Efterhaanden var det, som om der overhovedet ingen Lov var. Den gældende Lov om Byplaner har i hvert Tilfælde kun faaet meget ringe Anvendelse, og jeg forstaaer godt, at Ministeren gerne vilde have en Lov, der virkelig fik Anvendelse. Men mon Aarsagen ikke var den, at Loven ikke var saa god, som den skulde være?

I den Forbindelse maa jeg maaske have Lov at minde om, at det ærede Medlem Hr. Carlsen-Skiødt i sin Tid gjorde opmærksom paa, at det var nu ogsaa højest uheldigt, at man kun levnedes Folketinget en enkelt Dag til at gennemføre en saadan Lov. Der var maaske nok brugt megen Tid i Forvejen, men da Loven omsider kom til Folketinget, var der forbavsende lidt Tid til at gennemgaa samtlige Paragraffer, og Resultatet blev da ogsaa derefter. Der er maaske Grund til at nævne dette som et lysende Eksempel paa, at ogsaa i Lovgivningens kan det gamle Ord, at Hastværk er Lastværk, have sin Betyd-